

Gran sorpresa per la nova aliança de Merkel a Brussel·les

Durant el seu tercer mandat, Angela Merkel espera forjar el seu llegat mitjançant la reforma de la Unió Europea i el revifament de l'economia del continent. En Martin Schulz, socialdemòcrata, ara hi ha trobat un aliat inesperat, però ambdós tenen encara un llarg camí per recórrer.

Aquesta nova aliança va esdevenir-se fa poc durant les postres d'un sopar a l'edifici del Consell Europeu a Brussel·les. Just abans de la mitjanit, la cancellera alemanya, Angela Merkel, va fer allò que els líders europeus han volgut que fes durant mesos: va mostrar el seu lideratge. La cancellera va dir que els països de l'euro han de ser més competitius, i va argumentar que els controls de la Comissió Europea han estat insuficients, que cal "un compromís més gran". Encara més, la "dimensió social" no es pot ignorar, va dir. Europa necessita un "salt qualitatiu".

En el seu tercer mandat, Merkel –que és també la líder del partit de centredreta Unió Demòcrata Cristiana d'Alemanya (CDU) i que aviat governarà el seu país en una coalició amb el segon partit majoritari d'Alemanya, el Partit Socialdemòcrata (SPD)– està decidida a convertir-se en la cancellera d'Europa. En les darreres eleccions alemanyes van votar pel seu partit més alemanys que mai. El setmanari *The Economist* s'ha referit a ella com a "política que domina Europa". Merkel està convençuda que ara gaudeix d'una posició favorable per a fer avançar el projecte que espera que es convertisca en el seu llegat polític: la reforma de la Unió Europea.

De moment, l'amenaça d'un ensorrament de l'euro s'ha pogut evitar i, per primera vegada en anys, l'economia de la zona euro mostra nous signes

de vida. Tanmateix, Merkel és ben conscient que la crisi podria reviscolar en qualsevol moment –des de França a Itàlia, els partits escèptics de l'euro van guanyant terreny, les reformes estan fallant en molts països endeutats, els bancs són reticents a prestar diners.

Aquesta situació ha portat la cancellera a preparar una ofensiva per a reformar Europa, i ja té ben clar com aconseguir el seu objectiu. Al costat dels seus possibles nous socis de la coalició –l'SPD– s'ha proposat fer front a un nombre més gran de qüestions socials amb una nova política europea. Es parla de programes per a abordar temes que van des de l'atur juvenil fins a l'evasió fiscal, i de la creació d'un pressupost separat de la zona euro per a promoure el creixement. A canvi, Brussel·les tindria més drets i per tant un control més gran sobre les polítiques fiscals i econòmiques dels estats membres. Merkel està determinada a continuar amb la seua polèmica doctrina d'exigir reformes a canvi de diners, encara que amb uns matisos socialdemòcrates, és a dir, progressistes.

Un nou aliat que ningú no s'esperava. La cancellera ha posat ja l'ull sobre qui serà el seu aliat més important en aquest projecte: el president del Parlament Europeu, Martin Schulz. Schulz, que és membre de l'SPD, està duent a terme negociacions de la coalició sobre política europea tenint en ment no solament els interessos de l'SPD sinó també

els del seu futur professional. D'entrada, Schulz vol esdevenir el principal candidat dels socialistes a les eleccions europees del maig vinent. I si s'assegura els vots suficients, intentarà aconseguir una posició poderosa com ara la de president de la Comissió Europea.

Si això es compleix, Merkel es desempallegaria de l'impopular president actual de la Comissió, José Manuel Barroso, a qui anteriorment donava suport. Alhora, ella i Schulz podrien iniciar llavors conjuntament les reformes destinades a promoure el creixement i la competència.

Les reformes són un tema bastant urgent. En una reunió preparatòria a principis d'octubre per a la cimera de Brussel·les, Nikolaus Meyer-Landrut, assessor de política europea de Merkel, va deixar ben clar que les coses han de canviar a Europa. Un representant del Banc Central Europeu (BCE) presentà una sèrie de gràfics que mostraven un descens significatiu en la competitivitat de molts països de la UE en els darrers set anys. Països en crisi com Grècia, Xipre i Portugal figuren entre els que han caigut dràsticament, mentre que, en el mateix període, Alemanya va avançar de la vuitena a la quarta posició, i se situà per darrere únicament de Suïssa, Singapur i Finlàndia.

Un total de 131 recomanacions per a millorar el dinamisme econòmic són les que es van fer als estats membres de la unió monetària l'any passat. Però, com va dir el director del BCE, Jörg Asmussen, en una reunió d'alts funcionaris dels estats membres a principis de juny, el que ha mancat ha sigut l'aplicació. "L'any passat, només es van implementar el 10 per cent de les recomanacions específiques per país de la Comissió Europea", diu Asmussen públicament.

La Comissió Europea, per la seua banda, continua defensant el sistema actual. "El sistema funciona", opina el comissari d'Afers Monetaris de la UE, Olli Rehn, que destaca que l'eurozona

La canceller alemanya Angela Merkel conversa amb el president del Parlament Europeu, Martin Schulz. Una amistat sobtada.

ha aconseguit “un aprofundiment d’integració econòmica sense precedents”. I encara afegeix: “En els últims tres anys, hem fet un salt gegantí cap a una més efectiva coordinació de la política econòmica”.

Dinerets per a fomentar la cooperació. El govern alemany no està d’acord amb el BCE i Asmussen afirma que la manca d’aplicació és una prova que “els processos de coordinació de polítiques econòmiques –que són, en principi, correctes– no funcionen com cal”. Europa necessita més coordinació i una millor execució, argumenta Asmussen. “No té sentit proposar constantment noves formes per a coordinar la política econòmica si no s’apliquen les existents”.

La cancellera Merkel pretén utilitzar incentius financers per a encoratjar els estats membres que segueixen les recomanacions. Segons una proposta que ella i el president francès, François Hollande, van donar a conèixer el maig passat, els països que han signat acords per a l’aplicació d’amplis programes

serien compensats amb diners frescos d’un nou fons.

Els funcionaris del Ministeri de Finances d’Alemanya estan treballant febrilment en la recerca de maneres d’assegurar que el nou “mecanisme de solidaritat” pugui funcionar. Els pagaments de les ajudes estarien regulats per condicions estrictes i, al mateix temps, serien “limitats i decreixents”. En altres paraules, els pagaments es reduirien a mesura que l’èxit de les reformes es fera palès.

D’on vénen els diners? Els experts estan considerant dues fonts monetàries per al nou fons. Els ingressos d’un impost previst sobre les transaccions financeres podrien ser enviats a Brussel·les, i una part dels fons propis de la UE podria també ser desviada.

Encara no s’ha arribat a cap decisió pel que fa a aquesta proposta o a la quantitat de diners de què disposaria el nou fons. No obstant això, els funcionaris del Ministeri de Finances són conscients que unes resolucions tan transcendents podrien donar lloc a un

pressupost separat per a la zona euro –un pas que, per a Merkel, ha constituït durant molt de temps un tabú.

Això podria canviar ara, en part perquè aquesta mesura garantirà que l’SPD adopte una millor predisposició en les properes negociacions de la coalició. Tenint en compte els darrers documents de política per part d’ambdues parts involucrades en les negociacions, la política de la nova coalició del govern de Berlín no implicarà probablement fer servir eurobons –uns bons proposats pel govern i emesos conjuntament pels països de l’eurozona– sinó més diners per a programes de creixement i poders addicionals per a Brussel·les.

Dos amics en secret. I així Merkel –coneguda afectuosament entre les seues files com *Mutti* (Mareta)– ha escollit el president del Parlament Europeu, Schulz, per a ser el nou predilecte seu. El polític de l’SPD afirma obertament que “Angela Merkel no és la meua millor amiga”. Tanmateix, quan els micròfons estan apagats, els dos polítics conversen amb gran respecte.

Schulz es troba amb la cancellera regularment a Berlín, i a més intercanvien missatges de text ultimant compromisos, el més recent sobre el pressupost suplementari de la UE. Fins i tot estan d'acord, en general, sobre el camí que cal seguir per a arribar a una unió monetària i econòmica més forta.

Dimecres passat Schulz es va reunir amb el ministre de Finances, Wolfgang Schäuble, a Berlín. El polític de la CDU va propugnar d'agilitar la cooperació entre els països de l'euro en tot allò referent a política econòmica i, per a fer-ho possible, va defensar de corregir el Tractat de Lisboa –un acord que modifica els tractats constitucionals de la Unió Europea i que va entrar en vigor el 2009. Schäuble vol donar a la Comissió Europea més poder i nomenar un ministre de finances europeu amb el poder d'intervenir en les decisions pressupostàries nacionals. És també partidari de l'establiment d'un parlament en què els representants dels països de la unió monetària i els membres dels parlaments nacionals supervisen les decisions de la Comissió Europea, i així aconseguir que les convencions i els referèndums constitucionals –en els quals s'inverteix un temps massa valuós– siguin innecessaris.

Una connexió important. Com a president de la Comissió Europea, Schulz seria una connexió important per a la gran coalició. És un bon amic del president de l'SPD, Sigmar Gabriel, i podria, a més, beneficiar Merkel. Les eleccions del Parlament Europeu de l'any vinent seran les primeres celebrades sota les condicions del Tractat

Martin Schulz, un dels favorits per al càrrec de president de la Comissió Europea.

de Lisboa, cosa que significa que el resultat ha de tenir-se en compte a l'hora de nomenar el president de la Comissió d'entre els 28 dirigents de govern dels estats membres.

Després d'haver cercat aliats amb molta diligència, Martin Schulz, als seus 57 anys, és un dels favorits per al càrrec. El candidat espera un ampli suport al Parlament i al Consell Europeus, més enllà de les files de la família dels partits socialdemòcrates. Merkel ho sap i, atès que Schulz té la confiança del president francès, François Hollande, confia que el socialdemòcrata podrà ajudar a reiniciar la relació franco-alemanya, que actualment fluctua.

Una política complicada. Merkel s'enfronta només a un problema: com

a líder de la CDU, no pot donar obertament suport al polític de l'SPD. Tot i que siguin futurs socis de la coalició, la CDU/CSU i l'SPD continuaran fent campanya per separat a les eleccions europees.

Els líders del conservador Partit Popular Europeu es van reunir dijous passat per discutir les properes eleccions europees i molts van recomanar enviar el seu propi candidat conservador a la cursa contra Schulz. Però Merkel, juntament amb el president del Consell Europeu –Herman Van Rompuy–, va expressar les seues reserves sobre aquesta tàctica. Vol deixar la porta oberta per a decidir qui serà el seu favorit per a un càrrec tan influent a la Comissió.

És clar que Merkel necessitarà l'ajuda dels socialdemòcrates alemanys per a marcar la seua agenda a Europa. A la cimera de la UE, la setmana passada, els líders europeus van debatre durant més d'una hora sobre quins seran els criteris econòmics i socials que figuraran en els acords previstos per a fomentar la competència.

No obstant això, molts polítics de l'esquerra europea no estan contents amb la direcció general dels debats. Com va dir el canceller austríac Werner Faymann, "el Parlament austríac no acceptarà un contracte opressiu, pel mer fet que hi haja la promesa d'una recompensa".

Peter Müller, Christoph Pauly, Christian Reiermann, Michael Sauga i Christoph Schult

© Der Spiegel

Traducció d'Alba Collado Cascales

TARDOR DE POESIA
Edicions Tres i Quatre / València

34

Pots seguir-nos a **Facebook i Twitter**

Visita la nostra botiga virtual en www.tresiquatre.com

PROLEGA DE ROSA DEL'OR

CONTÉ CD DE LES CANÇONS